

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancațe nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
rețin.

INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: *V. Jovan, Dornisch,
Schalk, Rudolf, Koss, A. Oppelt,
Nachfolger; Anton Oppelt, J.
Damasch, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Kistler, Bernat; în
București: Agenția Ivas, Su-
cursale de România; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.*

Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 8 or. și
80 cr. timbru pentru o publi-
cație. Publicările mai dese după
tarifă și învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„Gazeta” ieșe în săptămână.
Abonamente pentru ANSTRO-UNGARIA:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
PENTRU ROMÂNIA și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fl., pe trei luni 10 fl.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Tergul Inului Nr. 30; etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 67.

Brașov, Sâmbătă, 23 Martie (4 Aprilie)

1896.

O reamintire.

Brașov, 22 Martie v.

Intr'un timp, când răsar ca ciu-
percile „ideile politice” de „împăcare
a divergențelor” și de „delăturare a
conflictelor” dintre Români și Ma-
ghiar, și când aceste idei par a afla
refugiu chiar sub aripele partidului
liberal astăzi la putere în România,
va fi, credem, la loc să reamintim
ceea ce a scris în această materie
înaintea cu doi-spre-zece ani ilustrul
patriot al României, C. A. Rosetti,
unul din stâlpul partidului național-
liberal.

Era la începutul anului 1884,
când în fața alegerilor dietale, ce
aveau să se facă în acel an, se în-
cepuse mișcarea Românilor din Ar-
deal și Ungaria. Pe acel timp eși-
seră la ivelă nișuțele unora de-a
închipa un partid al împăcării, cu-
noscut sub numele de partidul „Vi-
itorului”. Aceste nișuțe au produs
între noi cel mai mare resens, pre-
cum nici nu se putea altfel, după
avântul, ce-l luase mișcarea noastră
națională dela conferința din 1881.
Spiritele erau foarte iritate, mai ales,
că din vara anului 1883, de când
cu călătoria ministrului-președinte
Ion Brătianu la Gastein, care a înau-
gurat apropierea României de alianța
germano-austriacă, Maghiarii nu mai
vorbiau, decât de situația disperată
în care a ajuns cauza Românilor
din Transilvania și Ungaria, prin
amiciția, ce au legat-o guvernele
din Viena, Budapesta și București.

„Ați ajuns între două focuri” ne
diceau ei, „și nu vă rămâne, decât
să capitulați și să vă supuneți ne-
condiționat dictatului nostru”.

Intr'un asemenea moment, C.
A. Rosetti, din incidentul unui apel,
ce l'a adresat comitetul electoral
permanent alegătorilor români, în-
demonstrându-i a se grupa în jurul
programului național, făcând în organul
său „Românul” următoarea apăsare
a situațiunei noastre:

„Lupta și lupta în unire, cu
același scop, cu același gând și cu
egal devotament din partea tuturor,
este mijlocul cel mai sigur de-a
ajunge la izbândă mai curând sau
mai târziu, decât neapărat.

„Acest adevăr, a cărui confir-
mare o găsim mai la fiă-ce pagină
a istoriei, ne permitem a-l aminti
fraților noștri de peste munți.

„Lil amintim, pentru-ce vedem
în diarele lor vorbindu-se de deo-
sebirii de vederi, de partide.

„Cei persecutați nu pot vedea
decât într'un fel, nu pot avea, de-
cât o dorință, nu pot fi, decât o
„partidă”, — partidă a mântuirii națiunei
„de rele, ce-o lântue, și garantarea
viitorului ei.

„Ecă drapelul, în jurul căruia
ori-ce Român e dator a se grupa
și pentru a căruia izbândă se fiă
„gata la sacrificii.

„Acesta fiind scopul, mijlocele
„de a-l ajunge împrejurările le vor
„hotări și impune.

„Totuși și asupra mijlocelor în-
„vătamintele istoriei nu pot și nu
„trebuie a-se da uitării.

„S'a vădut, că până acum dela
„Maghiarii nimic nu s'a putut dobândi
„prin frățescă înțelegere.

„Decă densii, seu cel puțin con-
„ducătorii lor, pe când în exil erau
„și lucrau pentru liberarea patriei lor
„nu putură înțelege și adopta idea
„egalei îndreptățiri a naționalităților,
„cu atât mai puțin putem spera c'o vor
„înțelege acum, când au în mână puterea
„și se nutresc cu trista iluziune, că tot
„le este permis și posibil.

„Prin urmare, după a noastră
„păreră, speranța de-a dobândi ceva, fără
„o luptă lungă și susținută cu iubire și
„unitate de toți Români, este o iluziune.

„Trebuie dăr luptă, din partea
„tuturor și prin toate mijlocele le-
„gale.

„Ecă ce, ca Români, ne permi-
„tem a dice fraților noștri de peste
„munți”.

Este de prisos a mai comenta
mersul ideilor din acest articol, apă-
rut într'un număr al „Românului”
dela finele lunii lui Februarie 1884.
Ajunge să constatăm, că cele scrise
atunci nu și-au pierdut nici astăzi
actualitatea.

Părerea ilustrului bărbat al
României avea cu atât mai mare
însemnătate, cu cât C. A. Rosetti
era unul din acei puțin, cari tre-
buiau să fiă informați asupra celor
ce s'au petrecut în 1883 și era, prin
urmare, în stare a judeca, într'u
cât noua constelația putea să favorizeze
nișuțele acelora, cari tocmai pe
apropierea României la puterile cen-
trale își basau speranțele și ilusiile
lor într'o apropiată delăturare a con-
fliktului dintre Români și Maghiari.

CRONICA POLITICĂ.

— 22 Martie.

Mercuri în 8 Aprilie n. vor reîn-
cepe în Budapesta pertractările pentru pact.
Vor sosi în cauza acesta la Budapesta mi-
nistrul-președinte austriac *Badeni*, ministrul
de comerț *Glantz*, ministrul de finanțe
Bilinski și ministrul de agricultură *Ledebur*.
Cu aceștia împreună va sosi și ministrul
comun de esterne *Goluchowski*, ministrul co-
mun de război *Krieghammer* și ministrul
comun de finanțe *Kallay*. Cu deosebire
venirea lui *Goluchowski* nu prea e întim-
pinată cu bucuria din partea opoziției un-
gurești, care vede în acesta o ingerință
nepermisă a lui asupra desbaterilor. Cât
vor dura pertractările și ce rezultat vor
ave, nu se poate săi pozitiv. „Bud. Hir.”
însă pretinde a sci, că raporturile sunt
forțe încordate între cele două guverne și
că în sinul partidei guvernamentale un-
gurești s'a luat hotărârea de-a nu ceda față
cu pretensiunile Austriacilor. Astfel stând
lucrul, totă ungarăscă dice, că nici vorbă
nu pôte fi de-a rezolva cestiunea pactului
în actuala sesiune a dietei, după cum a
sperat *Banffy*.

„Daily Cronicle” este informată din
isvor oficial, că tractările pentru pace cu
regele *Menelik* decurg în mod favorabil.

Regele *Menelik* nu pretinde despăgubire
de război, ci numai o considerabilă taxă
pentru liberarea celor 2,000 prizonieri
italieni. Se dice, că pentru mântuirea pri-
zonierilor guvernul italian este hotărât a
satisface pretensiunei lui *Menelik*. De altă
parte lui „*Neuer Züricher Ztg.*” i-se ra-
porteză din Abessinia, că regele *Menelik*
va adresa un ultimatum Italiei și din nou va
începe războiul. În cazul, când tractările
pentru pace nu vor duce cât mai curând
la rezultat. Războiul ar avea de gând sel
începă *Menelik* în toamnă.

In ce privește raporturile, Italiei cu
Rusia, diarul „*Opinione*” din Roma anunță,
că aceste raporturi sunt cât se pôte de
bune. Ca dovadă, fôia italiană se provôcă
la împrejurarea, că la serbarea încoronă-
rei țarului, regele Italiei va fi reprezentat
prin însuși moștenitorul de tron italian.

„Partida populară” și mileniul.

Organul „partidei populare” „*Al-
kotmány*” arată în primul său arti-
col dela 2 Aprilie, pentru-ce această
partidă nu pôte să serbeze mileniul
alături cu cele-lalte partide un-
gurești din țară. Causa este lupta
iscată între biserică și stat prin în-
troducerea căsătoriei civile.

Să nu ia nimeni în nume de rău,
dice fôia catolică, decât atunci, când ar
trebui să jubilăm, noi ne intristăm... Să
nu credeți, că noi am sta înderțul noilor
cetățeni în ceea ce privește meritul lucrul-
lui. Unde ar fi astăzi Ungaria, decât aceștia
ar fi trebuit să susțină țera timp de o miă
de ani la bine și la rău? Ei n'au câștigat
nimic pentru națiune, ba mai mult au ri-
sipit din ceea ce alții au câștigat. Esi-
tența milenară a Ungariei nu este meritul
liberalismului, ci al creștinismului, care a
conservat moralitatea ei, a păzit autori-
tatea ei și a învins inimiții ei interni și
esterni. Meritul ideilor liberale începse
numai acolo, unde au început a-se arăta
semnele disolațiunei naționale.

Și decât pe lângă toate acestea am
ajuns această aniversare, avem să mutăm
numai împrejurării, că această aniversare
a urmat înainte de ce efectul destructiv
al dominațiunei liberale ar fi ajuns la re-
sultat pozitiv. Posibil, că această domina-
țiune să jubileze asupra națiunei încă
înainte de implinirea unei mi de ani, decât
acea jubilară nu va fi o bucurie patriotică,
ci o comandare a morții noastre...

Noi încă jubilăm, — jubilăm între
plângerii și rugăciuni. Al nostru jubileu
însă nu începe acolo, unde egoismul as-
cuns sub togă frumoasă trage folose din
averea publică națională, ci acolo, unde
s'a pus fundamental milenar al națiunei
prin *Stul Stefan*, regele apostolic.

În fine fôia catolică, dice, că
serbarea milenară a Creștinilor va
fi numai atunci, când va triumfa
adevărul creștinesc și libertatea bi-
sericeii: Sfârșesce apoi articolul în-
demonstrând pe Creștini să pretindă cu
glas tare revisuirea legilor biseri-
cesci.

Propoganda bulgară în Macedonia.

Cetim în „*Ziua*” din București: De
când Bulgaria a reintrat în bunele grații

ale Rusiei și țarul tuturor Rusielor a bine-
voit să trimită un general, ca să boteze
pe prințul *Boris*, poftele de cucerire ș'au
reluat sborul în principatul vecin.

Societățile pentru cucerirea Macedo-
niei au reînceput să lucreze pe capete, să
adune fonduri și se trimit în Macedonia
agenți cari se anunțe populației că, mo-
mentul liberării a sosit.

Trebuie să recunoșcem că Bulgarii
desvôltă o mare activitate și urmăresc cu
multă stăruință ideia de a alipi Macedonia
la țara lor.

Nu va fi deci de loc de mirare decât
ne vom pomeni într'o bună diminiță că
un conflict isbucesce în Peninsula bal-
canică.

Bulgarii fanatici au căpătat convinge-
rea că acum când Sfinta Rusie îi proteje
ei pot să și permită ori-ce îndrăsnelă și că
Macedonia pôte să fie a lor.

Trebuie de asemenea să spunem, că
celelalte popore din Macedonia sunt foarte
descurajate și cu totul nepregătite, ca să
opue o rezistență serioasă propagandei bul-
găresci.

Ideia religioasă, care e încă stăpână
în Macedonia, ajută mult pe Bulgarii în
propaganda lor, mai ales, că toți propa-
gatorii celor-lalte popore creștine nu mai
au nici o trecere în popor.

Sylogurile și preoțiile grecoșă, altă
dată elementele puternice de propagare,
să găsească mult inferioare propagandistilor
bulgari din cauza, pe deoparte a lipsei de
fonduri; er pe de alta din pricina luptei
teribile, ce s'a dus în contra lor de Bul-
gari, Serbi și Români timp de aproape de
30 de ani.

Este sciut, că toate poporele cele-lalte
au luptat până acum exclusiv în contra
Grecoilor și a fost natural, ca în contra
lor să se dea totă lupta, pentru-că ei sin-
guri aveau o mare trecere în poporul ma-
cedonean, ei aveau în toate orașele și sa-
tele, școlă și biserică, aceste două teribile
instrumente de propagandă.

Sunt numai vre-o zece ani de când
bulgarii au început lupta și propagandei
lor nu i-s'a pus nici un obstacol. Cu mare
ușurință Bulgarii au putut înfința episco-
patul.

Este o mare greșală din partea gu-
vernului nostru, că nu i-a acum măsurii să
trimetă în Macedonia un om, care să in-
spire încredere și simpatie poporului.

Noi nu putem lucra cu succes ași în
contra Bulgarilor decât interesând în lupta
noastră și pe Albanezi. Aceștia în majoritate
Mahomedani nu pot fi atrași de Bulgari
prin influența ortodoxismului și ideia unei
alipiri la Bulgaria, adică o pură schimbare
de stăpân, nu le pôte conveni.

Pentru Albanezi lupta noastră de-a
forma din Albano-Macedonia un stat sub
suzeranitatea Porții este singura idee, care
le pôte conveni.

Dăr pentru ca să luptăm cu succes
în această direcție, trebuie să avem acolo
omeni devotați.

In interesul învățământului nostru.

Cu viaă bucurie înregistrăm ași
o prea nobilă faptă a corpului profesoral
dela școlile medii și comerciale române
din Brașov. Ei vorba de o însemnată jertfă
materială, pe care corpul profesoral, în frunte cu

Calitate superi6ră

Chocoladă Thiess & Seidel

s'afliă în t6te magaziiile de specerei cu prețurile fabriciei, fiă-care pachet și envelopă este provăduț cu firma n6stră.

Nutrit6r și ușor de mistuit

Mostre atrăgătoare

pentru mușterii privați gratis și franco. **Caete cu mostre**, cum nu s'au mai văduț până acum, pentru **croitorii**, nefrancate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și Dooking pentru înaltul cler, stofe prescrise pentru uniformele funcționarilor c. r., asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastici; livrăe-uri, postavuri pentru biliarde (mese de joc), și trăsuri. — **Asortiment foarte bogat de LODEN** din Stiria, Carniola și Tirol, pentru BĂRBAȚI și DAME, cu prețuri originale ale fabricii, nu pot nici o concurență. — Asortiment de șaluri fine și durabile pentru dame în colorii foarte moderne. — **Stofe de spălat**, pleduri de voiaj de la 4—14 fl. T6te cele necesare la croitorii, precum căpușeli de mâneci, nasturi etc.

Cine voese a cumpăra **postavuri eține, solide, trainice, din lăună curată**, 6r nu s'drențe eține, cari nu prețuesc nici cât cusutul croitorului, se se adreseze la **JOH. STIKAROVSKY în Brunn.** (Centrala industriei de postavuri austriace).

Deposit permanent de postavuri peste 1/2 milioane florini.

✉ Trimiterea numai cu ramburse.

Se se ferescă cumpărătorii de agenți și mamulari, care sub marca „Marfa lui Stikarovsk” oferă alte mărfuri false. La astfel de 6meni eu nu vënd sub nici o condiție marfă.

899,10—21.

Cursul pietei Brașov.

Din 3 April 1896.

Banote rom.	Cump.	9.48	Vënd.	9.52	Galbeni	Cump.	5.65	Vënd.	5.70
Argint român.	Cump.	9.42	Vënd.	9.47	Ruble rusești	Cump.	127 1/2	Vënd.	1.28
Napoleon-d'ori	Cump.	9.50	Vënd.	9.53	Mărci germane	Cump.	58.50	Vënd.	59.05
					Lire turcești	Cump.	10.60	Vënd.	10.90
					Seris. fene. Albina	5%	100.75	Vënd.	101.75

Seson de primăvară și vară.

Avem on6rea a recomanda Onor. public

Producțiunile n6stre din lăună curată,

numai

FABRICAȚIE PROPRIE

de postavuri și mărfuri de modă.

Atragem atențiunea On. public asupra **Stofelor de pardesuri și uniforme, pleduri pentru bărbați, plăp6me de vară** etc.

Nu mai puțin recomandăm și fabricatul nostru, ce l'am introdus ca specialitate:

LODEN ARDELENESC,

Touriștilor, amatorilor de sport, economilor și țeranilor. Fabricatul nostru în privința durabilității și solidității este de preferat așa numitelor **Loden de Stiria și Tirol**, de aceea este foarte potrivit pentru costume de vëndat, **Havelocks și mantale.**

Ne rugăm de o cercetare cât mai număroasă.

WILHELM SCHERG & C-ie.

940,5 - 8

Cassa de bancă, comisi6ne și de schimb

NUSSBÄCHER & BEER

BRAȘOV.

Avem on6re a recomanda serviciile n6stre în t6te afacerile și transacțiunile de bancă și atume:

Cumpărăm și vindem monede de aur și argint, losuri, hărtii de val6re indigene și streine, acții, scrisuri fonciare, obligații, după cursul 6ilei.

Acordăm avansuri până la 80% din val6rea cursului pe hărtii de val6re ale statului, scrisuri fonciare și priorități; 70% din val6rea cursului pe hărtii de bancă și efecte ce sunt cotate la bursele din Viena și Budapesta cu dobândă moderată.

Rescumpărăm fără nici o detragere totfelul de cup6ne.

Escomptăm polițe comerciale din țară și îngrăjim incasso de polițe, asig-streine și nații pe t6te piețele Europei, cum și transociene.

Eliberăm Checuri cu provisi6ne mici pe t6te piețele comerciale europene și transociene.

Primim depuneri în socotelă, corent și bonificăm 5% netto, interese după invoice până la 5% netto.

Asigurăm foarte ieftin la tragere cu câștigul cel mai mic, pen-tru diferența cursului.

Atribuim o deosebită atenție afacerilor cu efecte și suntem în poziție ori și ce hărtii de val6re a-ie vînde, după cursul 6ilei. — Suntem la dispoziție de a da informațiuni și deslușiri speciale. — Convertim capitale plasate în efecte, cari aduc interese mici, în efecte cu interese mai mari.

Efectuăm ori și ce operație la bursele din lăuntru și streinătate în mod foarte culant, dând ori și ce informații. — Aflându-ne în relații strinse cu Filiala Transilvană a Băncei ungare de escompt și schimb, suntem în plăc6ta poziție de a finalisa foarte avantaj6s t6te transacțiunile de bancă.

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

Telefon Nr. 90.

Promese la t6te tragerile de loterie.

Revisie de losuri gratis.

Casa de bancă

JACOB A. ADLER,

Brașov. Piața mare Nr. 1. Sibiu.

cumpără și vînde monede, hărtii de val6re, devise după cursul 6ilei cel mai mare — respective cel mai mic;

răscumpără fără nici o detragere tot felul de cup6ne;

scont6ză polițe comerciale indigene și streine cu înlesnire și cu o dobândă culantă;

efectuază **incassări de polițe**, asignații, recipise, pe t6te piețele Europei, cum și transociene;

acordă **avansuri** pe hărtii de val6re, losuri, monede până la 90%;

predă **asignații** pentru ori și care piață comercială internă și externă foarte ieftin, asignațiile destinate pentru **Budapesta și Viena franco** fără spese;

primesc **depuneri de bancă spre fructificare** în conto-corent și bonifică după invoice până la 5% netto dobândă;

recomandă pentru **plasarea de capitale** scrisurile fonciare cu 5%. Premie ale băncei comerciale ungare, asemenea scrisuri fonciare 5% ale „Albinei”, institut de credit și economii, precum și scrisuri fonciare urbane și rurale din România, care după cursurile de astăci aduc 5 3/4 interese;

asigură foarte ieftin **ori și ce losuri** la sortiri cu câștigul cel mai mic, contra diferenței cursului. Comunică informații și sfaturi consciențioase specialiste prin corespondență.

649, 4 50.

Numere singuratice la 5 cr. se pot6 cumpăra în din „Gazeta Transilvaniei” librăria Nicolae Ciureu.